

แสงสว่างเหนือปัญญาไม่มี

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท

เทศน์วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๖

ลำดับต่อไปจะได้บรรยายธรรมะพอเป็นเครื่องประดับ
สติปัญญาพุทธบริษัททั้งหลาย บรรดาพวกท่านทั้งหลายได้เข้า
มาประชุมสนธิบาตในที่นี้เพื่ออบรมทำจิตทำใจของตนให้หมด
จดผ่องใส เพราะฉะนั้นวันนี้เป็นวันโอกาสของอาตมาที่จะต้อง
มาปุจฉาวิสัชนาให้ท่านทั้งหลายฟัง หลวงตาก็ไม่ใช่เป็นผู้
สันทัดในกรณีเหล่านี้ เพราะไม่ค่อยได้สันทัดในแบบแผน
ตำรับตำรา เพราะฉะนั้นว่าไปบางทีก็เข้าเหตุเข้าผล บางทีก็นอก
ลุ่มนอกรอยไม่เข้าทิศเข้าทาง เพราะฉะนั้นก็ฟังหูไว้หู เมื่อสิ่งใดที่
เป็นประโยชน์ของตนแล้วก็จงเก็บไปประพฤติปฏิบัติ

บรรดาเราทุกคนที่เข้ามาในที่นี้ ความมุ่งมาดปรารถนาของ
ใจต้องการชำระใจของตน อันนั้นเป็นจุดใหญ่ เพราะเรามองดู
หรือเราได้พิจารณาถึงภัยในวัฏสงสาร คือความเกิดแก่เจ็บตาย

ในโลกนี้ อันนี้เป็นภัยใหญ่หลวงที่จะนำมาถึงเรา แล้วเราก็ไม่สามารถจะหนีข้ามจากมัจจุคือความตายตัวนี้ไปได้ เมื่อเรามองเห็นภัยในวัฏสงสารตัวนี้อย่างนั้นแล้ว ความบากบั่น ความเร่งพิจารณาใคร่ครวญถึงการปฏิบัติ เราต้องขังดูเรา

ในระยะเข้าพรรษามาสิบสี่ สิบห้าวันอย่างนี้เป็นต้น การทำใจของเราวันหนึ่งเราทำก็ครั้ง แล้วเกิดความสงบมั่น แล้วนั่งนานขนาดไหน นี่อันนี้ควรจะต้องคิด ควรที่จะต้องพิจารณาในตัวเรา คือสมกับบาลีที่ท่านยกว่า **นัตถิ ปัญญา สมา อภา** แสงสว่างทั้งหลายเสมอด้วยปัญญาไม่มี นี่ เป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นจึงว่า ให้เราใคร่ครวญพิจารณา ระหว่างสิบสี่สิบห้าวันที่เราเข้าพรรษา ได้ทำจิตทำใจในเวลากลางค้ำกลางคืนเป็นอย่างไรบ้าง แล้วมีความรวมลงไปหรือเกิดความสงบอย่างไร เป็นแบบไหน ให้ใคร่ครวญขังดูจิตดูใจของเราอย่างนี้เป็นต้น นี่เป็นการทวนถึงวาระที่เราจะต้องมาพิจารณาอย่างนั้น แล้วเมื่อเป็นอย่างนั้น สมมุติว่าใจไม่สงบ แล้วเราทำอย่างไร ใจจึงไม่สงบ นี่ อีกอย่างหนึ่ง แล้วทำอย่างไรใจจึงจะสงบเยือกเย็น ตั้งอยู่เฉพาใจ

ปราศจากนิเวศธรรมออกไปจากใจ นี่ประการที่สอง อันนี้ต้อง
ซึ่งดูพิจารณาดูตัวของเราที่เราประพฤติปฏิบัติอย่างนั้น ต้อง
ตรวจตราลงไป เฟ่งพินิจพิจารณาลงไป เมื่อสิ่งใดที่มันยัง
บกพร่อง สมมุติเราทำมาชักสืบกกว่าวันอย่างนี้ มันก็ไม่ได้รับ
ความสงบ นี่ ทำไมเป็นอย่างนั้น แล้วเราทำอย่างไร ตั้งจิตไว้
อย่างไร พิจารณาอะไรจิตใจนั้นไม่สงบ

นี่เราก็ต้องทวนดู มองดูเข้ามาข้างใน อย่ามองดูข้างนอก
มองดูข้างนอกมันไม่ค่อยสวย มองเข้ามาข้างใน ข้างในตัวเรา
แล้ว มันก็จะสวยงาม น่าดูน่าชม มองดูในนี้ เต็มไปด้วยสรีระ มี
หมูเปิดเห็นไก่สารพัด หน่อไม้ สารพัด มันอยู่ในนี้เต็มทีไปหมด
เพราะฉะนั้นกินเข้าไปป้อนเข้าไปทุกวันๆ มันเสียไปเปล่าๆ ถ้าย
ออกไป เพราะฉะนั้นต้องมีประโยชน์อย่างนี้ ไหนๆชีวิตจะต้อง
ตายจากพลัดพลาจากไปแล้ว เราก็ต้องแสวงหาความดี คือ
การทำใจนี่เป็นสิ่งสำคัญ เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงมาให้มี
ขันติ วิริยะ มีสัจจะ เหล่านี้เป็นต้น เป็นเครื่องทรมานใจ เป็น
เครื่องบังคับใจ เป็นเครื่องตัดกิเลสของเรา อย่าให้มันดิ้นรน

กระวนกระวาย วันหนึ่งอย่างในพรรษาอย่างนี้ ฉันจะขึ้นศาลา
ทุกวัน นั่งสมาธิทุกวัน นี้นั่งลงไปตั้งแต่พระท่านเทศน์ก็ประมาณ
ราวๆ ชั่วโมงครึ่ง หรือไม่ถึงดี อย่างนั้นเป็นต้น บางองค์ท่านก็
เทศน์นาน แต่หลวงตาไม่ค่อยมีปฏิภาณ ว่านิดๆ หน่อยๆ ครึ่ง
ชั่วโมงก็หมดแล้ว หมดพุงเป็นอย่างนั้น ไม่มีพุงจะเทศน์ ข้าวมัน
น้อย พุงไม่พอเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นจึงว่าก็ต้องพูดกัน
ตรงไปตรงมาว่าอย่างนั้นเถิด ไม่ต้องอ้อมค้อมเล่นลูกไม้มากมัน
ก็ลำบาก คนบางคนก็มีนิสัยอย่างนั้น บางคนก็มีนิสัย
ไม่อย่างนั้น มันต่างกันเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นอย่างการกระทำใจของเราเราต้องตรวจดูทุกๆ
วัน ก่อนจะเข้ามาภาวนา วันนี้อย่างขึ้นศาลา เมื่อตอนกลางวัน
เรานั่งภาวนาริเปล่า เราตรวจดูอย่างนี้ เราไม่ได้นั่ง ทำอะไรอยู่
แน่ะ ต้องตีตัวเรา อย่าไปกังวลอย่างอื่น เข้าพรรษาหาสิ่งที่เป็น
ประโยชน์กับตัวเรา หรือตั้งจิตตั้งใจให้นั่งสมาธิ วันหนึ่งเอาซัก
สองที อย่างนี้ เหมาะๆ ก็ครึ่งละครึ่ง ชั่วโมง หรือ ชั่วโมงหนึ่งอย่าง
นี้ เวลาเลิกจากทำวัดทำวา หรือก่อนขึ้นทำวัดทำวาบ่ายโมงเมื่อ

จำวัดแล้ว ไม่ใช่จะจำวัดทั้งวันอย่างนี้ก็ไม่ไหว มันก็แยะ เล่นเป็น
หมูนอนอย่างนั้นก็ไม่ไหว ครี๊ดๆอยู่เรื่อย เพราะฉะนั้นเนี่ยการ
เทศน์อย่างนี้ก็เป็น การเตือนหรือเกิดการให้สติ ก็หนักไปบ้าง
อย่างนั้นก็ต้องขออภัย อย่าให้เป็นบาปเป็นกรรม เรากินข้าว
หม้อเดียวกัน กระทะเดียวกัน แกงก็หม้อเดียวกัน มีสิ่งใดไม่ดีก็
ต้องตักเตือนกันเพื่อให้เป็นประโยชน์กับหมู่คณะ หรือบุคคลผู้
นั้นจะได้ประโยชน์ขึ้นมา ผู้เตือนนั้นเป็นผู้ที่หวังดีถึง ๑๐๐
เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่จะไปหยิบยก เอาแต่โทษเหม็นของคนอื่น
อย่างเดียวเป็นอย่างนั้น ก็ความเตือนนั้นก็เตือนเพราะหวังให้ดี
ให้เกิดประโยชน์กับผู้นั้น เมื่อไม่ได้ประโยชน์ผู้เตือนเค้าก็ต้อง
วางอุเบกขา มันเป็นอย่างนั้น เมื่อไม่ได้ อย่างนั้นแล้วก็จะไปโกรธ
กริ้วใครเค้าก็ไม่ถูกหลักถูกการ นี่เป็นอย่างนั้น ว่าถึงใจจริงของ
บุคคลผู้ที่เต็มไปด้วยความเมตตาจะเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นการทำใจก็ได้บรรยายมาเหลือซาก เหลือที่จะ
ฟังเป็นอย่างนั้น ไม่รู้จะหยิบยกอะไรมาพูด เป็นอย่างนั้น พูดไปที่
ที่ๆก็เข้ามาอยู่ที่ตัวเรา ไม่ได้ออกไปที่อื่น ธรรมะ กุสาธัมมา อกุ

สลาธัมมา กุศลก็ดี อกุศลก็ดี ตัวของเราเป็นผู้กระทำไม่ใช่บาป
อันนั้นจะเข้ามาหาเรา อย่างจะไปฆ่ากันฟันกัน ฆ่ากันอย่างนี้
เราก็ต้องไปสร้างขึ้น ไม่ใช่เค้ามารสร้างให้เรา บางทีเค้ามารฆ่าเรา
ก็มี อย่างนี้ มันก็อีกเรื่องหนึ่ง เราไม่ได้ฆ่าเค้า นี่ มันเป็นอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นจึงว่า กุศลลา ก็ดี อกุศลลา ก็ดี เราต้องไปทำขึ้น บุญ
กุศลที่จะเจริญเมตตาทาวนาก็เหมือนกัน เราจะต้องเป็นคนเอาใจ
ใส่ ตั้งใจจริงๆแล้วก็กระทำจริงๆ นี่ ทำไมคนอื่นเค้าทำได้สงบ
แล้วเราทำไมทำถึงไม่ได้สงบ นี่ ต้องมีมานะ เรียกว่าอุตสาหะ
มานะ อุตสาหะ พากเพียรพยายามตั้งใจตั้งใจลงไปให้มันแน่น
แน่นลงไป นี่ เป็นอย่างนั้น เตือนอย่างนี้ก็เป็นสิ่งที่ดี ให้เข้าไปถึงหู
ถนัดๆ อย่าให้เป็นหูจอบ หูบุงก็ไปหมด แล้วก็ไม่ค่อยได้เรื่องเลย
มันเป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นหูจอบ หูบุงก็แล้วมันก็ไม่รู้สึก ไม่ได้ซึม
ซาบ ดินจะไหลเข้าไป น้ำจะเทเข้าไปเท่าไรมันก็ไม่ซึมซาบ เป็น
อย่างนั้น เพราะฉะนั้นการปฏิบัตินี้ก็เหมือนกัน เราเคยทำมา
อย่างนั้นเป็นอยู่อย่างนั้น แล้วก็ไม่ได้เจริญก้าวหน้า มีแต่ถอยหลัง

เสื่อมด้อยลงไปอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้ เราจะทำอย่างไร นี่ อันนี้
เราก็ต้องแก้ไข

ทำอย่างไร ครูบาอาจารย์ก็เทศน์หลายองค์หลายอย่างนั้น
อย่างนี้ พิธีพลิกแพลง นี้ อูบายอันใดที่จะเป็นไปเพื่อเกิดความ
สังเวชสลดใจกับใจของเราตัวนั้น ให้หยาบยกตัวนั้นมาว่ากล่าวลง
ในใจของเราอย่างนั้นอยู่ตลอดเวลา ถึงเวลาไม่ได้กระทำ เดินไป
ไหนมาไหนนึกขึ้นมาได้ ก็ต้องว่าสวดสังวัธยายในใจของเราอยู่
อย่างนั้นตลอดเวลา ใจนั้นเมื่อถูกบีบบังคับขู่เข็ญอย่างนั้นแล้ว
มันก็ต้องสงบ เหมือนอย่างเรานั่งภาวนานี้ก็เหมือนกัน ว่า
บริกรรมอยู่เรื่อยอยู่ตลอดเวลา ตามธรรมดาคนเราชอบสบาย
ชอบความใจเฉยๆไม่คิดไม่นึกไม่ปรุงไม่แต่ง ว่ากำหนดแต่รู้ๆอยู่
อย่างนั้น ไม่ได้คิดไม่ได้นึกไม่ได้ปรุงไม่ได้แต่งอะไร แล้วเมื่อเป็น
อย่างนั้น เรากระทำอย่างนั้นมาหลายๆวันหลายๆเดือนหลายๆปี
แล้วทำอย่างนั้นมันเกิดประโยชน์ขึ้นหรือมันเสื่อมลง หรือมัน
เจริญขึ้นอย่างนี้เราต้องใคร่ครวญ ต้องพิจารณาตัวเรา ต้อง

ใคร่ครวญตัวเราว่ามันดีขึ้นหรือมันเป็นอย่างไร หรือมันยังทรงอยู่
เก่า

เพราะฉะนั้นจึงว่าปัญญาเป็นสิ่งสำคัญ จะต้องตรวจตรอง
พิจารณาใคร่ครวญตัวเราเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เมื่อตีไป
อย่างนั้นแล้ว ใจมันก็จะมีความเข้มข้น มีความอาภาวัญ เราจะ
นั่งนอนกินอย่างนี้แหละ ภัยที่ไฟไหม้หัวอยู่ ร้อนอย่างอะไรอยู่
คือความตาย ความเกิดความแก่ความเจ็บความตาย จะต้องมา
ครอบงำเรา แล้วไม่รู้วันไหนลมเข้าแล้วไม่ออกก็ตาย ลมออก
แล้วไม่เข้ามันก็ตาย มีอยู่เท่านั้นชีวิตของเรา นี้ เพราะฉะนั้นเมื่อ
มาพิจารณาเห็นภัยอย่างนี้แล้วก็ตั้งอกตั้งใจ อย่างบางองค์ท่าน
ก็บอกให้บริกรรมมากๆ ว่าให้เร็วๆ เราก็ลองดูซึกเจ็ดวันแปดวัน
อย่างนี้ มันคงเป็นผลหรือไม่เป็นผลก็เลิกไป อย่างนี้ มันกำหนด
แต่รู้เฉยๆอยู่อย่างนั้น ไม่ได้เรื่องได้ราว ประเดี๋ยวก็สัปหงกสัปหงย
แล้วก็เป็นอย่างนั้นก็กลัวจักจะแก้ไข แล้วคนเทศน์ก็ไม่รู้จะเอา
อะไรมาเทศน์ ว่ามากแต่ก็ว่าด่า อ๊ะ มันก็เป็นอย่างนั้น นี่เรา
ต้องการจะแก้กัน เดี่ยวก็สัปหงกเข้ามาอีกแล้ว ก็มันไม่แก้ไขมัน

ก็เอาอย่างแบบเก่า เหมือนเห็นเค้ากระโดดน้ำลงไปตาย เราก็เห็นเข้าเราก็อยากตายก็กระโดดเข้าไปอีก มันก็ตายอีกคน ก็จมไปเลยว่ายน้ำไม่เป็น น้ำกำลังเชี่ยว นี่มันเป็นอย่างนั้น เราก็ต้องดูตัวเรา ทำไมมันช่างโง่เขลาเต่าตุนอย่างนั้น ไม่แก้ไขแล้วจะทำอย่างไร นั้น

ปล่อยให้**ถีนมิทระ**เข้าครอบงำ ตัวถีนมิทระที่ครอบงำใจแล้ว ความเจริญของการบำเพ็ญไม่เกิดขึ้นเพราะเข้าแก้ตัวนี้ไม่ตก มันไม่เจริญ พอเข้าไปก็ทีๆ ใจนั้นก็มันก็ชักอ่อนนอกอ่อนใจไม่อยากจะนึกอยากคิด กำหนดความรู้้อยู่เฉยๆ แล้วก็ค่อยเข้าๆ ก็หมดไป หมดความรู้สึกเมื่อไหร่ ถีนมิทระตัวนั้นครอบเข้ามาทันที อันนี้เป็นจุดสำคัญที่สุดของนักปฏิบัติ ถ้าไม่แก้ไขตรงนี้ไปทุกคน ไปไม่รอด ไปไม่รอดเลย ตายแน่ ตายแน่ตายนอน ตายด้วยความดีแต่ที่ไม่ตายอย่างที่เสียทางโลก ตายอยู่อย่างนี้ก็ยิ่งดีกว่าไปสร้างบาปสร้างกรรมทางโลกทางสงสาร แต่ว่าก็ขาดมรรคชาดผล นี่เป็นสิ่งสำคัญ เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้อย่างนั้น ก็พยายามถอนขึ้นมาพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ท่านเรียกว่า

ปัญญาการค้นคว้าพิจารณาให้รู้ความจริง ปัญญาท่าน
ทั้งหลายก็เข้าใจอยู่แล้ว เป็นปัญญารอบรู้กองสังขาร เมื่อรอบรู้
ในกองสังขาร ก็จำเป็นจะต้องวางสังขารตัวนั้น ไม่ใช่แบกทะเล่า
เหมือนแบกขวานอยู่ มันก็หนัก นี้ รู้ตำราก็ต้องรู้หัวใจด้วย เป็น
อย่างนั้น เพราะฉะนั้นต้องพิจารณาลงไปในหัวใจ อันใดเป็น
ปัญญา อันใดเป็นอกุศล ต้องแก้อกุศล ทำลายอกุศลนั้นให้หมด
ไป หรืออย่างถินมิตระตัวนี้ก็จัดเป็นอกุศลเหมือนกัน แต่อย่างนี้
มันบาดอยู่ข้างใน บาดในตัวเราเองไม่ไปกระทบกระเทือนคนอื่น
แค่นั้น แก้ลงไปจนไม่มีถินมิตระ จิตใจนั้นก็โปร่ง จิตใจนั้นก็เป็น
หนึ่ง เป็นเอกเทศอยู่อย่างนั้น เมื่อใจมันเป็นเอกเทศอยู่อย่างนั้น
ก็กำหนดพิจารณาลงไปที่ร่างกาย วันหนึ่งซักกินอะไรเข้าไป ซัก
ทานอะไร ทานปลา ทานกุ้ง ทานหมู รำพึงไป แล้วออกมาเป็น
อะไร ย่อยเข้าไปแล้ว ก็เป็นธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ เป็น
เลือดเป็นดินเป็นน้ำเป็นไฟไปอย่างนั้นต่างๆนานา พรรณนาไป
อย่างนั้น เมื่อพรรณนาอย่างนั้น ใจถินมิตระความง่วงเหงาที่
ความขี้เกียจขี้คร้านอย่างนั้นมันก็ต้องหายไป เพราะใจนั้นมัน

เกิดความรำเริงบันเทิงกับไอ้สิ่งที่ไปค้นคว้าพิจารณาอย่าง
นั้น

ทีนี้ถ้ามันเข้ามาอยู่ไม่ได้ มันเป็นข้าศึกกัน ถ้าเมื่อความขี้
เกียจคร้านกำหนดอยู่เฉยๆ ไม่คิดไม่นึกอย่างนี้ ถิ่นมิทธะมัน
ย້อนตามเข้ามา ส่วนการค้นคว้าพิจารณาลงไปอย่างนั้น
แล้ว ถิ่นมิทธะย่อมหายไป นี่เราต้องแก้ตรงนี้จุดสำคัญ นัก
ปฏิบัติถ้าไม่แก้ตรงนี้ ตาย ไปไม่รอด ภาวนาไม่เป็นว่าตรงๆ ไม่
เป็นเลย เป็นยังไงก็สัปหงก อย่างว่าเป็นแบบไหน เป็นไม่ได้ เป็น
ยังไงแก้ถิ่นมิทธะไม่ตกก็จะเป็นยังไง นักภาวนา นี่ต้องฟังให้ดีๆ
นะ ฟังให้มันเข้าถึงหู หูแล้วถึงหัวใจ อย่างนั้นมันถึงดี อย่าง
อาจารย์ที่ท่านบอก หูบึ้งก็ หูกระทะ นี่ มันไม่ได้รสลิ้ม หูจอบ
ไม่ได้ลิ้มรสอะไรเลย เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นว่ากันอย่างนี้เพื่อ
ต้องการแก้ไขตัวนั้น เป็นจุดสำคัญของนักปฏิบัติ ยิ่งพระเจ้า
สำคัญที่สุด นี่เป็นอย่างนั้น

ค้นลงไปสิ อย่าให้อยู่อย่างนั้น อยู่อย่างนั้นมันสัปหงก เรา
ต้องค้นลงไป อันใดที่เราต้องการจะค้น เดินลมก็เดินเข้าไป เพง

จากหน้าผากลงไปถึงปลายตีน เฝงจากปลายตีนขึ้นมาถึง
หน้าผาก ลงไปเบื้องซ้ายลงไปเบื้องขวา เดินไปข้างหน้า เดินไป
ข้างหลัง อย่างนี้แล้วจะง่วงอย่างไร ง่วงไม่ได้ นักอานาปานิก
จำเป็นจะต้องเอาแบบนี้ มันจะง่วงมาอย่างไรอ๊ะ สัปหงกจะเกิดขึ้น
อย่างไร ไม่มีเลย หลวงตาลองมาหมด ลองมาเหมือนกัน ไม่ใช่
ว่าจะมาสอนแบบนี้ เพราะฉะนั้นเราต้องแก้ตรงนี้ให้มันตก พุด
อย่างนี้เพื่อต้องการให้พวกเราดี ไม่ใช่ดีให้เสีย ดีแล้วก็จะไปว่า
เสีย ไม่มีธรรมเนียมอย่างนั้น เพราะฉะนั้นต้องแก้ตรงนี้เป็นสิ่ง
สำคัญ อย่างนี้นอนใจอยู่ นอนใจอยู่ไม่ได้ วันเวลามันจะหมด
ไปๆทุกวันๆ ชีวิตเรานี้ดูปุบๆปับๆสิบห้าวันแล้ว อีกสองเดือน
ครึ่งก็จะออกพรรษา เพราะฉะนั้นการสร้างความดีจะต้องบาก
บันเร่งลงไปให้มันเต็มที่ อย่างในพุทธกาลอย่างนี้ ท่านตั้งสัจจะ
อธิษฐานในพรรษาต้องบำเพ็ญความ پاکความเพียรเต็มที่ บาง
องค์จนได้สำเร็จ บางองค์ทำแตก บางองค์ตาแตกถือนะสัจชิก
อย่างจักขุบาลอย่างนี้ ตาแตก เป็นอย่างนั้น เราก็เหมือนกันเมื่อ
จิตใจมันยังไม่ดีแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งก็ต้องเข้มแข็งต่อสู้กับสิ่ง

เหล่านี้ สิ่งใดที่มันทับตัวเราก็ต้องแก้ตัวนั้นให้ออกไป นี่ มันเป็น
อย่างนั้น จึงเรียกว่าเราเป็นผู้ได้รับการศึกษาดี นี่ เป็นอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีอะไรก็ค้นในจิตใจ ใจชอบเพลิดเพลิด
อะไรก็เอามาใคร่ครวญ เพลิดเพลิดรูปรี รูปตรงไหนมันสวยตรง
งามที่แก้มที่หูที่จมูกที่ลิ้นที่กายตรงไหนทุกส่วนทุกขอร่างกาย
ตรงไหนมันสวยมันงาม ซ้อมเข้าไปอย่างนี้ อะไรมันสวยมันงาม
แล้วก็ทวนกลับมาใครเป็นคนว่าสวยว่างาม มันเกิดจากที่ไหน

นี่ ลักษณะของปัญญาต้องค้นอย่างนี้ พิจารณาอย่างนี้ แต่
บางท่านไม่เข้าใจก็หาว่า การค้นอย่างนี้เป็นลักษณะของการ
ฟุ้งซ่าน แน่ะ ที่พูดอย่างนั้นแสดงว่าผู้มันไม่เป็นเลย! ว่าเจ็บๆซัก
ที ลักษณะของปัญญาจำเป็นต้องค้นคิด คิดค้นอย่าง
ละเอียดละออ คิดเต็มที่ คิดซักใช้ไล่เลยจนไม่มีอะไร ใจผู้มันไป
ว่าอันใด เกิดที่ไหน กำหนดดูอยู่ตลอดเวลาอย่างนั้น
สภาวะธรรมอันที่เป็นความเป็นบริสุทธิ์นั้นไม่มีเขยื้อนไปไหน อยู่
จำเพาะที่อย่างนั้น ลักษณะตัวค้นคว้าพิจารณานั้นเป็นเพียงเหตุ
เท่านั้น ก็จะนำมาซึ่งความวิสุทธิธรรมของใจเท่านั้นเอง เมื่อ

พิจารณาตกลงไปเต็มที่แล้ว ปล่อยวางหมดเรื่องการค้นคว้า
พินิจพิจารณา ในนามธรรมตัวนั้นขาดจากหัวใจ ใจที่เป็นวิสุทธิ
ธรรมนั้นแยกออกมาเต็มที่ ไม่มีสิ่งใดเจือปน นี้ เป็นอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นการปฏิบัติต้องอาศัยการค้นคว้านี้เป็นหลักสำคัญ
ถ้าขาดการค้นคว้าแล้ว เป็นไปไม่ได้ มัวแต่ให้ใจสงบอยู่อย่าง
เดียวอย่างนั้น นั้นหนักไปในเรื่องสมาธิ เพราะฉะนั้นต้องอาศัย
การค้นคว้าพินิจพิจารณานี้ เป็นหลักสำคัญที่สุด

เพราะฉะนั้นในอนัตตลักขณสูตร ท่านแสดงถึง รูป เวทนา
สัญญา สังขาร วิญญาณ (ปัญจขันธ์ ๕) เทียงหรือไม่เทียง...ไม่
เทียง ใช่ว่าตัวตนเรามั้ย...ไม่ใช่ตัวตนเรา แล้วไม่ใช่ตัวตนเรา ควร
เข้าไปยึดถือมั้ย...ไม่ควรยึดถือ ไล่เรียงลงไปทุกชั้นทุกอัน
จนกระทั่งจบของปัญจขันธ์ทั้ง ๕ แล้วก็ไปลงบาทท้ายคาถาว่า
อย่างไร แสดงว่า **เอวะ เมตัง ยถาภูตัง สัมมปปัญญา**
ยะทัฏฐัพพัง ฟังรู้เห็นตามความเป็นจริงด้วยปัญญา นั้น ปัญจ
ขันธ์ ก็มีหน้าที่ตั้งอยู่อย่างนั้น ถ้าปัญญาเข้าไปรู้ความจริงแล้ว
มันก็แยกตัวออกมา ใจจะถึงวิสุทธิธรรม ใจก็เหลือเฉพาะใจดวง

เดียว ชั้นนี้ก็สักแต่ว่าชั้นนี้ เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นถ้า
พิจารณาให้จริงแล้ว ย่อมประจักษ์กับตัวเรา ไม่หนีไปที่อื่น ขอ
แต่ให้จริงลงไปเท่านั้น ไม่ต้องไปค้นในตำรับตำราที่ไหน ค้นใน
ตัวของเรานี้ให้แจ่มชัดไว้ บริสุทธิอยู่ที่ใจตัวนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด
ถ้าใจมันได้เห็นจริงแล้ว ไปเปิดตำรามันก็ตรงเป๊ะ ไม่มีผิดเลย
แน่ะเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นเนี่ยวันนี้แสดงธรรมพอเป็นคติได้น้อมนำไป
พินิจพิจารณา สิ่งใดที่เราบกพร่อง สิ่งใดที่ไม่ดีก็ต้องแก้ไขใน
เรื่องการภาวนาของเราให้มันเจริญรุ่งเรืองผ่องใสขึ้นมาในจิตใจใน
ใจของเรา ต่อนั้นไปก็จะได้บังเกิดความสุขความเจริญงอกงาม
ในศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ดังได้แสดงมา สมควรแก่กาลเวลา เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

ที่มา: https://youtu.be/tw_kXQWNSWE